

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 25, 2025 – Extrautgåva med anledning av situationen i Mellanöstern

Sammanfattning

Med anledning av den eskalerade konflikten mellan Israel och Iran kommer här en extrautgåva av marknadsbrevet. Vi betonar att läget förändras snabbt. Texten i marknadsbrevet färdigställdes 12.00 den 17/6.

Under natten till den 13 juni genomförde Israel omfattande angrepp mot Iran med inriktning mot iranska kärnanläggningar samt mot olika militära mål. Israels angrepp har fortsatt under dagarna som följt och Iran har i sin tur svarat med anfall mot Israel. Med tanke på Mellanösterns stora betydelse för global olje- och gasförsörjning kan den fortsatta utvecklingen vara av stor vikt för de globala energimarknaderna. Konflikten medför risker för fysiska skador på viktig energinfrastruktur i regionen. Utöver detta finns en oro på energimarknaderna att konflikten ska komma att påverka sjötransporten genom Hormuzsundet, genom vilket en fjärdedel av världens sjöburna olja och en femtedel av världens LNG transporteras.

I skrivande stund (12.00 17/6) har direkta skador på olje- och gasinfrastruktur i regionen varit begränsad. Marknaderna har dock reagerat med stigande priser på konflikten, bedömt framförallt kopplat till oro för fortsatt eskalering och spridning. Oljepriset har stigit med drygt 6 procent mellan 13 och 16 juni och det europeiska gaspriset med ungefär 5 procent.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

2025-06-17

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning	2
Bakgrund: olja och gas i regionen	3
Påverkan på marknaderna	5

Priser vid stängning den 16/6

Olja	ICE Brent, front month		
	73,23	USD/fat	↑*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	37,91	EUR/MWh	↓*
Kol	ICE API2, front month		
	105,2	USD/ton	↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	75,34	EUR/ton	↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Eskalerad konflikt – ökade risker för olje- och gasmarknaderna

Inledning

Konflikten mellan Iran och Israel har varit en viktig faktor i Mellanösterns säkerhetspolitiska utveckling sedan den iranska revolutionen 1979. Konflikten har huvudsakligen tagit sig uttryck som ett proxykrig mellan Israel och Iranstödda stater (framförallt Syrien under Assadregimen) och olika väpnade grupperingar i regionen; framförallt Hizbollah i Libanon, Hamas i Gaza och Huthi-milisen i Jemen.

Iran har under 2000-talet satts under olika typer av sanktioner från såväl FN som andra aktörer, inklusive EU och framförallt USA efter misstankar om att Iran bedrivit ett arbete för att utveckla kärnvapen. Israel betraktar Irans kärnvapenprogram som ett mycket allvarligt hot och har menat att de internationella åtgärderna för att hindra Iran från att få tillgång till kärnvapen inte har varit tillräckliga².

Under de senaste åren har konflikten ändrat karaktär från proxykrig till mer direkt konfrontation³. Följande på Hamas attack mot Israel 7 oktober 2023 och Israels svar har såväl Hamas som Hizbollah försvagats och i december 2024 föll också Assadregimen i Syrien⁴. I april respektive oktober 2024 angrep Iran Israel med drönare och robotar och Israel genomförde i sin tur flyganfall mot Iran. Inga noterbara skador på olje- eller gasinfrastruktur rapporterades dock vid dessa angrepp och påverkan på energimarknaderna var begränsad⁵⁶.

Den senaste och pågående konfrontationen påbörjades under natten till den 13 juni 2025. Israel genomförde då omfattande angrepp mot Iran med inriktning dels mot iranska kärnanläggningar, dels mot olika militära mål. Israels angrepp har fortsatt under dagarna som följt och Iran har i sin tur angripit Israel med såväl drönare som ballistiska robotar⁷.

Informationsläget är svåröverskådligt och situationen utvecklas snabbt vilket gör det utmanande att ge en överblick över skeendet. I det följande ligger fokus på att a) ge en översiktsbild av olje- och gassektorn i regionen med särskilt fokus på Iran och Israel, b) beskriva hur olje- och gasinfrastruktur hittills påverkats i konflikten samt c) beskriva olje- och gasmarknadens utveckling under dagarna som gått sedan den 13 juni.

² <https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2025/juni/israel-slar-till-vid-kritisk-tidpunkt/>

³ <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-strikes-back-irans-leadership-into-corner-2025-06-13/>

⁴ <https://www.reuters.com/world/middle-east/how-irans-network-middle-east-power-faded-2025-06-12/>

⁵ <https://www.reuters.com/business/energy/oil-prices-ease-prospect-persistently-high-us-interest-rates-2024-04-19/>

⁶ <https://www.euronews.com/business/2024/10/28/oil-prices-plunge-as-israel-spares-irans-oil-facilities-in-retaliatory-attack>

⁷ <https://www.bbc.com/news/articles/cdj9vj8glg2o>

Bakgrund: olja och gas i regionen

Mellanöstern som helhet är mycket viktig för de globala energimarknaderna. 2024 stod Mellanöstern för 30 procent av världens oljeproduktion och 17 procent av världens gasproduktion. I tillägg till detta är produktionskostnaderna i regionen i många fall mycket låga⁸. Det finns också betydande kapacitet att öka produktionen av olja. Oljeproducentalliansen OPEC+ begränsar sin produktion och håller motsvarande ungefär fem procent av global produktion borta från marknaden, med huvuddelen av denna tillgängliga lediga kapacitet i Mellanöstern⁹.

Förutom själva produktionen bör i särskilt också betonas vikten av transportflödena av olja och gas i och runt Mellanöstern. I synnerhet gäller detta Hormuzsundet mellan Iran och Oman varigenom mer än fjärdedel av världens sjöburna olja och en femtedel av världens LNG transporteras¹⁰. För oljeexporten genom Hormuzsundet finns få alternativa rutter och för LNG-exporten som utgår inifrån sundet (från Qatar och Förenade Arabemiraten) finns det inga alternativ. Merparten av den extra oljeproduktionskapacitet som OPEC sitter på är dessutom beroende av transport genom Hormuzsundet för att kunna tillföras till marknaden. En störning av trafiken genom Hormuzsundet – även en mycket tidsbegränsad sådan – skulle därför kunna få stor påverkan på globala olje- och gasmarknader. Iran har tidigare hotat att stänga trafiken genom Hormuzsundet som svar på påtryckningar från omvärlden¹¹.

Även ruten genom Röda havet och Suezkanalen utgör en mycket viktig handelsled för olja och gas. Trafiken där har under de senaste åren störts kraftigt som en konsekvens av att handelsfartyg blivit beskjutna av Huthirebellerna. Huvuddelen av den olja och gas som tidigare transporterades genom Röda havet och Suezkanalen har därför sedan slutet av 2023 dirigerats om för att istället gå runt Afrika, vilket lett till längre leveranstider och högre kostnader.

Iran: olja- och gassektor

Iran är en av världens viktigaste olje- och gasproducenter och bedömdes år 2023 inneha de tredje största oljereserverna och näst största gasreserverna i världen¹². Produktion och export av råolja och associerade produkter (så som gaskondensat och andra biprodukter) är en viktig del av Irans ekonomi. Noteras ska dock att en stor del av oljeproduktionen och den absoluta huvuddelen av den gas som produceras i Iran går till inhemsk konsumtion.

Irans olje- och gasproduktion är koncentrerad framförallt i den västra och sydvästra delen av landet. Oljeproduktionen finns till betydande del i provinsen Khuzestan och export sker till 90 procent från Khargön i Persiska viken. Majoriteten av Irans gasproduktion kommer från fältet South Pars i Persiska viken, som man delar med Qatar och som av

⁸ <https://www.iea.org/reports/world-energy-investment-2025/middle-east>

⁹ <https://www.iea.org/data-and-statistics/charts/opec-spares-crude-production-capacity-and-implied-total-oil-stock-build-2016-2030>

¹⁰ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-03-19/strait-of-hormuz-why-the-oil-shipping-route-is-vital-risky>

¹¹ <https://www.reuters.com/world/europe/greece-uk-urge-ships-avoid-red-sea-log-hormuz-voyages-documents-show-2025-06-13/>

¹²

https://www.eia.gov/international/content/analysis/countries_long/Iran/pdf/Iran_CAB_2024.pdf

Qatar benämns som North Dome eller North Field. Iran är den tredje största producenten i OPEC och hade i mars 2025 en utvinningstakt av råolja motsvarande ungefär 3,4 miljoner fat per dag, vilket är ungefär hälften av vad som var fallet under 1970-talet då landets produktion var som högst¹³¹⁴¹⁵. Exporten i maj 2025 rapporterades vara 1.8 miljoner fat per dag (producerad råolja samt gaskondensat)¹⁶ och Kina är landets huvudsakliga handelspartner för råolja.

Sedan revolutionen i Iran 1978–1979 har landet i omgångar varit under sanktioner från USA och EU, vilket har påverkat både produktion och export av olja och gas. När USA:s president Trump 2018 åter stärkte sanktionerna mot landet efter USA:s utträde från kärnavtalet (JCPOA), föll Irans oljeexport till relativt försumbara volymer. Exportnivåerna ökade sedan under Bidenadministrationen långsamt till dagens nivåer. Sanktioner har också bidragit till att landets utvunna gas främst är för inhemsk konsumtion med viss export via rörledning till framförallt Turkiet och Irak.¹⁷

Israel: olja- och gassektor

Israel har endast begränsad inhemsk produktion av olja, men har under framförallt 2010-talet utvecklat en ej obetydlig naturgasproduktion²³. Runt millennieskiftet upptäckte Israel ett flertal relativt små naturgasfält i Medelhavet utanför Israels kust men senare följde ett antal klart större fynd. 2009 upptäcktes Tamar-fältet, beläget 90 km väster om Haifa, med cirka 250 bcm naturgas²⁴ och 2010 det mycket stora Leviathan-fältet med uppskattningsvis 500 bcm. Sedan dess har även ytterligare betydande fynd gjorts.²⁵ Tamar-, Leviathan- och Karish-fälten²⁶ började producera gas 2013, 2020 respektive 2022 och har sammantaget markant ökat produktionen av naturgas i Israel. Israels totala naturgasreserver ligger på cirka 900 bcm och 2024 producerades cirka 27 bcm, varav över 13 bcm exporterades till Egypten och Jordanien²⁷.

¹³ [Iran - Countries & Regions - IEA](#)

¹⁴ [Oil Market Report - May 2025 – Analysis - IEA](#)

¹⁵ [Organization of the Petroleum Exporting Countries](#)

¹⁶ [An overview of Iran's main gas field and oil infrastructure | Reuters](#)

¹⁷ [Country Analysis Brief: Iran](#)

²³ [Israel - Countries & Regions - IEA](#)

²⁴ [Oil & Natural Gas E&P in Israel](#)

²⁵ [Oil & Natural Gas E&P in Israel](#)

²⁶ [Map_A17_en.pdf](#)

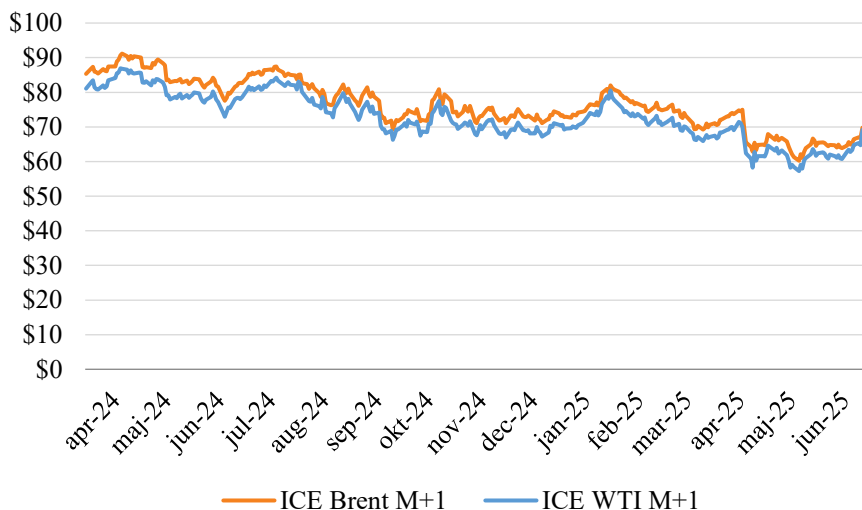
²⁷ [Israel's gas exports to Egypt and Jordan increased by over 13% in 2024 | Enerdata](#)

Påverkan på marknaderna

Attackernas påverkan på olje- och gasmarknaden har hittills varit jämförelsevis begränsad. Faktiska skador på olje- och gasinfrastruktur har förekommit, om än i begränsad omfattning. Nedan följer en översiktlig sammanställning:

- Under lördag 14/6 rapporterade Iran att Israel genom en drönarattack orsakat en explosion och eldsvåda på naturgasanläggningar vid South Pars-fältet i Persiska viken, vilket temporärt stoppat en del av produktionen⁴⁰.
- Senare under samma dag slog en iransk robot ned i ett raffinaderi i Haifa, vilket skadade utrustning och ledde till delvis stopp i anläggningen⁴¹.
- Också under lördagen skadades vid israeliska angrepp en viktig bränsledepå ("Shahran Oil Depot") och det centrala oljeraffinaderiet i Irans huvudstad Teheran, vilket orsakade en brand som dock sedan kunde släckas^{42,43}.
- Flera oljetankers som var på väg för påfyllnad från Irans huvudsakliga exporthamn för råolja, ön Kharg, har sedan fredag 13 juni senarelagt sina anlöp med hänsyn till riskerna som striderna skapar. Från Khargön sker ungefär 90 procent av Irans oljeexport⁴⁴.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Oljepriset (Brent frontmånadskontrakt) hade till stängning fredag 13 juni stigit med ungefär sju procent jämfört med dagen före. Prisuppgången kan härröras till dels skador på energiinfrastruktur och störningar i transporter men bedömt framförallt till marknadens

⁴⁰ <https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-06-14/israel-strikes-refinery-at-iran-s-giant-south-pars-gas-field>

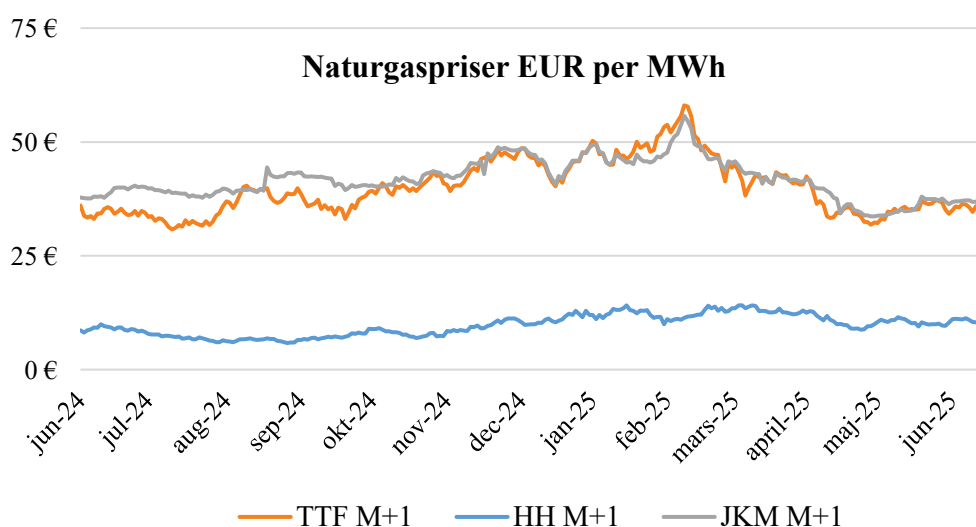
⁴¹ [Iranian Strike Forces Partial Shutdown of Haifa Oil Refinery](#)

⁴² [Fuel and fury: energy becomes a Middle East battlefield](#)

⁴³ [Two Major Energy Facilities in Tehran Hit in Israeli Strikes - The New York Times](#)

⁴⁴ [Israel's Fight With Iran Spreads to the Energy Sector - WSJ](#)

oro rörande risk för ytterligare eskalation. Till stängning måndag den 16 juni planade oljepriserna ut och minskade från pristoppen. Prisnedgången kan bland annat ses som marknadens reaktion på uppgifter att Iran söker förhandling via mellanhänder⁴⁵. Den hittills begränsade reaktionen från oljemarknaden kan ses i ljuset av andra marknadsfaktors inverkan på oljepriset, med en marknad som är välförsörjd och som präglas av avtagande efterfrågetillväxt. Dessa faktorer har bidragit till att marknaden även tidigare visat sig motståndskraftig för de senaste årens konflikter och händelser i regionen. Irans roll som en stor oljeproducent och dess närhet till andra viktiga exportörer och transportleder ger dock landet stort inflytande över globala energimarknader. Flera mediekanaler^{46,47} lyfter särskilt risker kopplat till eventuellt stängande av Hormuzsundet.

Källa: Montel

Det europeiska gaspriset steg med knappt fem procent 12–13 juni och stängde den 16 juni på i princip samma nivå som på fredagen.^{49,50} Prisuppgången kan härröras till marknadens oro kopplat till den fortsatta utvecklingen av konflikten givet regionens betydelse inte minst för LNG-handeln. I tillägg till detta kan noteras att Israel stängt ned produktionen av naturgas från fälten Leviathan och Karish, vilket minskat Israels produktion med nästan två tredjedelar. Tamar-fältet fortsätter dock att vara i drift. I den israeliska gasproduktionen påverkar Jordanien och Egypten som är beroende av importen av naturgas från Israel. Israelisk naturgas står för cirka 15–20 procent av Egyptens förbrukning och avbrottet i Israels gasförsörjning har lett till att egyptiska gödselproducenter har pausat sin produktion.^{51 52}

⁴⁵ [Oil prices fall \\$1 per barrel on reports Iran seeks truce with Israel | Reuters](#)

⁴⁶ [Shipping disruption surges around Hormuz amid Israeli attacks on Iran, say naval agencies | Reuters](#)

⁴⁷ [What Is the Strait of Hormuz, and Could Iran Block It? - Bloomberg](#)

⁴⁹ [Israel takes gas fields off line after Iran attack | Latest Market News](#)

⁵⁰ [Israel Shuts Its Biggest Gas Field, Halting Supply to Egypt - Bloomberg](#)

⁵¹ [Israel Shuts Its Biggest Gas Field, Halting Supply to Egypt - Bloomberg](#)

⁵² [Egypt: fertilizer companies halted after suspension of Israeli gas - energynews](#)